
Regionale Raadscommissie Noordkop

Datum: 08 juli 2021

Namens: Portefeuillehouders Jeugd/ Sociaal domein Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel.

Steller: Arlette Booms, adviseur bovenregionale jeugdhulp Kop van Noord-Holland.

Onderwerp: publicatie Inspectierapport over de jeugdbescherming in de regio Amsterdam en Noord-Holland.

Geachte raadsleden

In het najaar van 2019 hebben de inspecties in het rapport en signalement met de titel *Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd* respectievelijk *Jeugdbeschermingsketen in gevaar* geoordeeld dat de wijze waarop jeugdbescherming en jeugdreclassering werd uitgevoerd in Nederland niet acceptabel was. In 2020 en 2021 volgden de inspecties de activiteiten die moesten leiden tot verbetering. Hierover hebben zij verslag gedaan in de landelijke voortgangsrapportage van oktober 2020. In februari en maart 2021 heeft de IGJ vervolgonderzoek gedaan op het niveau van Noord-Holland en met een praktijktoets gekeken of kinderen tijdig een jeugdbeschermer, gedragen koers en passende hulp ontvangen. De IGJ blijft ontevreden over de voortgang in Noord-Holland. Daarom stellen zij de regio onder verscherpt toezicht voor de periode van 6 maanden.

Met de regio wordt hier bedoeld: heel Noord-Holland. De inspectie heeft de negen jeugdregio's die samenwerken met als accounthouder Alkmaar en de regio Amsterdam in een rapport samengebracht. In een eerste reactie naar de IGJ toe hebben wij gevraagd om specifieke aandachtspunten per jeugdhulpregio.

Hieronder volgt een korte weergave van de conclusies en aanbevelingen uit het rapport:

Belangrijkste conclusies:

- Het is de inspecties gebleken dat het in de regio Noord-Holland ontbreekt aan effectieve (bovenregionale) samenwerking die nodig is voor een kwantitatief en kwalitatief toereikend passend specialistisch hulpaanbod voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel.
- Verder is het de inspecties gebleken dat (een aantal gemeenten in) de regio Noord-Holland het proces om te komen tot passende hulp voor jeugdigen met een maatregel zodanig heeft gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt.
- De inspecties stellen vast dat een aantal gemeenten niet zonder meer vertrouwt op de professionaliteit van de GI (Jeugdbescherming) bij de uitvoering van de wettelijke taken.

Aanbevelingen:

Aanbevelingen voor gemeenten

- Maak mogelijk dat de Gecertificeerde Instelling (GI) de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kan inzetten. Dat wil zeggen dat de noodzakelijk geachte hulp niet wordt heroverwogen.
- Zorg dat er eerst een redelijk alternatief is, voordat de bestaande specialistische residentiële hulp wordt afgebouwd.
- Zorg in elke regio voor een operationeel expertteam.

Aanbevelingen voor Gecertificeerde Instellingen:

Regionale Raadscommissie Noordkop

- Overleg tijdig met de daartoe aangewezen inhoudelijk deskundige van de gemeente over de beschikbaarheid en de mogelijkheden om de noodzakelijke hulp in te zetten.
- Schaal tijdig op naar het expertteam indien de passende hulp niet tijdig beschikbaar blijkt.

Aanbevelingen voor jeugdhulpregio's, GI's, zorgaanbieders en lokale teams gezamenlijk:

- Scherp gezamenlijk de doorbraakaanpak aan en zet deze in voor kinderen met een maatregel die nu wachten op passende hulp.

Hoe staat het ervoor in onze regio Kop van Noord-Holland.

- De gemeente blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit en de beschikbaarheid van de hulp. We gaan met de GI in discussie als wij vragen hebben over de (kosten of kwaliteit van) in te zetten hulp. We zoeken (en vinden) daarin inmiddels steeds meer partnerschap met de GI.
- Wij hebben geen budgetplafonds. Omdat de sociale teams en de GI samen tot veel betere zorg komen, is er steeds meer vroege samenwerking op dossiers waarvan meteen al duidelijk is dat de zorg complex is. Dit willen we verder uitbreiden en ook in samenwerking met onze zorgaanbieders.
- Wij denken namelijk dat veel van de druk bij de Gecertificeerde instellingen en de raad voor de Kinderbescherming alleen kan verdwijnen door anders werken in de keten. Wij proberen naar voren te komen in de keten door vroegtijdig in te kunnen grijpen (eerder en beter in beeld brengen van onveiligheid of risico's). Onze regio heeft heel erg geïnvesteerd in de jeugdbeschermingsketen door grote groepen professionals te trainen in het herkennen en handelen rondom huiselijk geweld en kindermishandeling (meldcode trainingen) en ook is er gezorgd dat de sociale teams goed kunnen werken aan het herstellen van veiligheid in gezinnen. Een aantal gemeenten in onze regio werkt sinds 2019 met sociale teams die het vrijwillige kader, dat vroeger door de GI's werd uitgevoerd, zelf op te pakken om zo de werklast bij de GI en de wachtlijst die er toen was weg te werken. Dit is succesvol gebleken. Ook in het voorkomen van een maatregelen.
- Een regionaal expertteam voor complexe casuïstiek is nog in ontwikkeling. Wel worden we hierin ondersteund in deze tussenfase door het ondersteuningsteam voor de Jeugd (OZJ) van de VNG en het Bovenregionaal Expertisenetwerk NHN. Dit maakt mogelijk dat we kunnen escaleren naar experts als wij er in de regio niet uit komen in bepaalde casuïstiek. We willen de aanbeveling overnemen een expertteam versneld in te richten.
- In onze regio is er geen wachtlijst voor de jeugdbescherming maar moet er soms wel gewisseld worden van jeugdbeschermer in verband met personeelsgebrek. Er is altijd een veiligheidsplan en in de doorbraakaanpak is gebleken dat we tot het uiterste gaan voor passende hulp en altijd voor een eerste keus. Belang van 1^e keus hulp wint het van wachttijd in enkele gevallen. Er is dan in de tussenliggende periode altijd oog voor het gezin en het veiligheidsplan wordt gemonitord.
- In onze regio is zeker ook af en toe sprake van een zoektocht naar passende hulp voor zeer complexe casuïstiek. Ook als dit niet direct blijkt uit het rapport. De hulp is dan niet zomaar aanwezig (want het bestaat a.h.w. niet, het is maatwerk voor dit specifieke kind), maar er moet een plan komen dat werkelijk helpend is voor de jeugdige en uitvoerbaar. Als we daaruit

Regionale Raadscommissie Noordkop

komen is betaalbaarheid van de oplossing ook aan de orde. Wij spreken dan van trajecten die meer dan 1000 euro per dag kosten.

- We hebben discussie over de tarieven van de GI's in onze bovenregionale samenwerking. We hebben grote tekorten en we hebben hierdoor behoefte aan inzicht in de kosten van de zorg die we moeten betalen. We zijn in gesprek over passende betaling.
- Het bovenregionaal plan dat genoemd wordt in het rapport "Een thuis voor Noordje" heeft inderdaad geen positief effect op de snelheid van het proces, maar de verbindingen die zijn ontstaan en de visie die gedeeld wordt door alle betrokken partijen is bijzonder waardevol en noodzakelijk met oog op de transformatie.

Tenslotte maken de gemeenten zich grote zorgen over de stand van zaken in de jeugdhulp. Het gebrek aan adequate financiën vanaf 2015 doet zich op vele gebieden voelen en diverse gemeenten hebben uit algemene middelen moeten putten om hun verantwoordelijkheid voor de jeugd in te vullen. We hopen de recent beschikbaar gestelde middelen ook te kunnen inzetten in een boost voor verbetering in de onderdelen van de keten die nog niet goed functioneren.

De inspectie wijst vanuit haar verantwoordelijkheid sinds 2019 onafgebroken op de gevolgen van deze situatie voor de meest kwetsbare kinderen, en dat is terecht. Wij delen deze zorg. De gemeenten doen er juist alles aan om voor deze groep de noodzakelijke hulp te kunnen blijven bieden. In de verbeterplannen 2020 en aansluitend de doorbraakaanpak hebbende gemeenten zich tot het uiterste ingespannen om noodzakelijke verbeteringen door te voeren en op casusniveau specialistische jeugdhulp in te zetten voor wie dat niet tijdig geregeld was. In een periode van Corona mag dit gerust een uitdaging worden genoemd. Er is het nodige bereikt en daar zijn wij trots op. Het rapport doet onvoldoende recht aan de resultaten die zijn behaald ende omstandigheden waaronder de professionals en de gemeenten hebben moeten werken

Met vriendelijke groet,

Namens de portefeuillehouders sd/ jeugd, jeugdregio Kop van Noord-Holland,

Mary van Gent, gemeente Hollands Kroon
Remco van de Belt, gemeente Texel
Sigge van der Veen, gemeente Schagen
Peter de Vrij, gemeente Den Helder